Filip Krauz-Damski 267 681 Filip Kubecki 272 655

Grupa: Pon 13:15

Data wykonania ćwiczenia: 22 kwietnia 2024r Data sporządzenia sprawozdania: 28 kwietnia 2024r

Ćwiczenie 6. Pomiary temperatury

1 Spis przyrządów

Do wykonania ćwiczenia wykorzystano:

- Multimetr cyfrowy Agilent 34401A
- Stolik temperaturowy (specyfikacja nieznana)

2 Przebieg i cele doświadczenia

Doświadczenie polegało kolejno na:

- Wyznaczeniu charakterystyki napięciowo temperaturowej termopary przez podgrzewanie jej stolikiem temperaturowym,
- Wyliczenie temperatury obudowy rezystora HS50 na zmierzonej rezystancji czujnika PT-100 znajdującego się na jego obudowie,
- Wyznaczeniu zależności temperatury obudowy rezystora HS50 od mocy wydzielonej przez ten rezystor,

3 Wyniki pomiarów

Część 1 - Charakterystyka termopary

$\mathbf{T}[^{\circ}C]$	U[mV]		
0.7	-0.939		
5	-0.798		
10	-0.634		
15	-0.445		
20	-0.243		
25	-0.055		
30	0.133		
35	0.328		
40	0.522		
45	0.719		
50	0.908		
55	1.109		
60	1.303		
65	1.507		
70	1.703		
75	1.897		
80	2.105		
85	2.312		
90	2.516		
95	2.71		
100	2.928		

Część 2 - Charakterystyka mocy od temperatury rezystora ${\rm HS}50$

I[A]	$\mathbf{U}[\mathbf{V}]$	$R_{PT100}[\Omega]$	$T_{PT100}[^{\circ}C]$	$P_{HS50}[\mathrm{W}]$
0	0	109.59	24.91	0.00
0.24	0.5	110.295	26.74	0.12
0.45	1	112.435	32.30	0.45
0.65	1.5	114.695	38.17	0.98
0.9	2	118.901	49.09	1.80
1.08	2.5	122.32	57.97	2.70
1.31	3	125.88	67.22	3.93
1.54	3.5	130.41	78.99	5.39
1.74	4	133.62	87.32	6.96

4 Analiza wyników

Część 1 - Charakterystyka termopary

Charakterystyka napięcia termopary od temperatury mierzonej została przedstawiona na wykresie nr 1 dołączonym do sprawozdania. Doświadczenie zaczęto od temperatury $0.7~[^{\circ}C]$ ponieważ stolik temperaturowy nie pozwalał na osiągnięcie niższej temperatury.

Część 2 - Charakterystyka mocy od temperatury rezystora HS50

Moc wydzieloną na rezystorze HS50 obliczono ze wzoru:

$$P = U \cdot I$$

P - moc wydzielona na rezystorze,

I - prąd płynący przez rezystor,

U - napięcie na zaciskach rezystora,

Przykład moc wydzielona przy napięciu 1.5 [V]:

$$P = 1.5[V] \cdot 0.65[A] = 0.975[W]$$

Temperaturę zmierzoną termoparą PT100 wyliczono przy pomocy wzoru:

$$T = \frac{1}{\alpha} (\frac{R}{100[\Omega]} - 1)$$

T - temperatura mierzona,

R - rezystancja termopary,

 α - współczynnik TWR termopary PT100 wynoszący 0.00385[K^{-1}],

Przykładowo dla zmierzonej rezystancji termopary PT100 równej 118.901 $[\Omega]$:

$$T = \frac{1}{0.00385 [^{\circ}C^{-1}]} (\frac{118.901 [\Omega]}{100 [\Omega]} - 1) = 49.094 [^{\circ}C]$$

Charakterystyka temperatury obudowy rezystora HS50 od mocy wydzielonej na tym rezystorze została przedstawiona na wykresie nr 2 dołączonym do sprawozdania.

5 Uwagi i wnioski

Na podstawie wykresu nr 1 możemy zauważyć że charakterystyka zależności napięcia na termoparze od temperatury jest praktycznie liniowa. Pokrywałoby się to z charakterystykami napięciowo temperaturowymi większości termopar które na całym zakresie są bliskie bycia liniowymi.

Na podstawie wykresu nr 2 możemy zauważyć że charakterystyka zależności temperatury obudowy HS50 od mocy wydzielonej na tym rezystorze nie jest liniowa a przypomina bardziej charakterystykę wielomianową stopnia 2. Wynika to z tego że wraz ze wzrostem temperatury na obudowie rezystora wzrasta różnica temperatur między obudową a otoczeniem. Powoduję to szybszą wymianą temperatury radiatora rezystora z otoczeniem. Obrazuje to zależność:

$$Q = -kA \frac{\Delta T}{\Delta x}$$

 ${\bf Q}$ - strumień ciepła/prędkość przepływu ciepła,

 ${f k}$ - przewodność cieplna materiału,

A - pole powierzchni oddającej ciepło,

 ΔT - różnica temperatury,

 Δx - grubość materiału przewodzącego ciepło,

Wraz ze wzrastającą temperaturą, rosnąć będzie różnica temperatur co powoduje zwiększenie strumienia ciepła czego następstwem jest coraz większe tempo rośnięcia mocy pobieranej przez rezystor wraz ze wzrostem różnicy temperatury rezystora a temperatury otoczenia.

Dodatkowo można zauważyć że na wykresie nr 2 ostatni pomiar łamie powyższe przewidywanie. Jest to spowodowane zbyt krótkim czasem poświęconym na ustabilizowanie temperatury (wynikało to ze zbliżania się konica zajęć - eksperyment należało już przerwać).

References

- [1] https://wzn.pwr.edu.pl/materialy-dydaktyczne/metrologia-elektroniczna
- [2] https://en.wikipedia.org/wiki/Thermal_conductivity_and_resistivity
- [3] https://en.wikipedia.org/wiki/Rate_of_heat_flow
- [4] https://en.wikipedia.org/wiki/Temperature_coefficient
- [5] https://www.dracal.com/en/whatisapt100rtdsensor